

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/120/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714204995
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8714204995.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Antónie Kandravej, v spore žalobkyne W. L., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XXXX/X, Z. - A., zast. JUDr. Marcelom Kohútom, advokátom, Nám. sv. Egídia 95, Poprad, proti žalovaným 1/ O. Y., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom A. XXXX/XX, Z. toho času na neznámom mieste, 2/ J. Y., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom A. XXXX/XX, Z., toho času na neznámom mieste, 3/ E. Žigová, nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom A. XXXX/XX, Z., toho času na neznámom mieste, o zaplatenie 3.999,24 eur s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 17C/102/2014-59 zo dňa 21.1.2015, takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok a vec sa vracia súdu 1. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Žalobkyňa sa uplatnenou žalobou domáha proti žalovaným vydania bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v užívaní bytu bez právneho dôvodu, ktorý je v jej vlastníctve.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad v ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol, že cit.:

„Žalovaní v 1./ - 3./ rade sú povinní zaplatiť žalobkvi sumu 3.999,24 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % p. a. zo sumy 149,24 eur od 24.06.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 80,- eur od 24.07.2012 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.08.2012 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.09.2012 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.10.2012 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.11.2012 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.12.2012 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.01.2013 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.02.2013 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.03.2013 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.04.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 8,50 % p. a. zo sumy 80,- eur od 24.05.2013 do zaplatenia, zo sumy 80,- eur od 24.06.2013 do zaplatenia, zo sumy 154,64 eur od 24.07.2013 do zaplatenia, zo sumy 254,64 eur od 24.08.2013 do zaplatenia, zo sumy 154,64 eur od 24.09.2013 do zaplatenia, zo sumy 154,64 eur od 24.10.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 8,25 % p. a. zo sumy 154,64 eur od 24.11.2013 do zaplatenia, zo sumy 154,64 eur od 24.12.2013 do zaplatenia, zo sumy 85,- eur od 24.01.2014 do zaplatenia, zo sumy 85,- eur od 24.02.2014 do zaplatenia, zo sumy 85,- eur od 24.03.2014 do zaplatenia, zo sumy 85,- eur od 24.04.2014 do zaplatenia, zo sumy 85,- eur od 24.05.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 8,75 % p. a. zo sumy 942,66 eur od 01.08.2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 8,50 % p. a. zo sumy 594,50eur od 01.08.2013 do zaplatenia a nahradiť iné trovy konania vo výške 239,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 764,05 eur s tým, že iné trovy konania a trovy právneho zastúpenia sú žalovaní v 1./ - 3./ rade povinní zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobkvi JUDr. Marcela Kohúta, advokáta, Nám. sv. Egídia 95, Poprad, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou bytu č. XX na X. poschodí, vchod č. XX bytového domu W. na ulici A. súp. č. XXXX v Z., zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. Z.. Žalobkyňa v byte nebýva a uhrádza na základe predpisu mesačných

záloh náklady spojené s užívaním bytu, a to od 01.01.2012 vo výške 149,24 eur mesačne, od 01.07.2012 vo výške 80,- eur mesačne, od 01.07.2013 vo výške 154,64 eur mesačne, od 01.01.2014 vo výške 85,- eur, zálohy uhrádza vždy do 23. dňa v mesiaci. Za rok 2011 vznikol žalobkyni nedoplatok z vyúčtovania vo výške 942,66 eur a za rok 2012 vo výške 594,50 eur. Žalovaní v 1. až 3. rade sa domáhali určenia vlastníckeho práva k predmetnému bytu, ich návrh bol rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 11 C/171/2008-279 zo dňa 31.03.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. ICo/77/2011-301 zo dňa 12.10.2011 zamietnutý. Žalovaní v 1. až 3. rade bývajú v predmetnom byte bez právneho dôvodu, platby za služby spojené s užívaním bytu neplatia. Žalobkyňa uhradila za žalovaných celkovo sumu 3.999,24 eur.

4. Na zistený skutkový stav prijal právny záver, podľa ktorého mal za preukázané, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou predmetného bytu, v ktorom nebýva a ktorí žalovaní v 1. až 3. rade obývajú bez právneho dôvodu. Zároveň mal súd preukázané, že žalobkyňa uhradila nedoplatok z ročných vyúčtovaní za roky 2011 a 2012, žalovaní sa na jej úkor bezdôvodne obohacujú, keďže žalobkyňa plnila za žalovaných, čo mali plniť oni, t. j. platby za služby spojené s užívaním bytu, čím na jej úkor získali majetkový prospech, ktorí sú povinní vydať. Preto súd zaviazal žalovaných v 1. až 3. rade na vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 3.999,24 eur. Na právne posúdenie veci nemá vplyv právoplatne neskončené konanie sp. zn. 9C 84/2010, v ktorom súd 1. stupňa rozhodol o povinnosti žalovaných v 1./ - 3./ rade vypratať byt č. XX v bytovom dome s. č. XXXX v k. ú. Z., ani konanie sp. zn. 11C 171/2008 o určenie vlastníckeho práva k bytu. Je nepochybné, že v rozhodnom období žalovaní v 1./ - 3./ rade predmetný byt užívali, preto im vznikla povinnosť znášať náklady spojené s užívaním bytu.

5. Aplikoval ustanovenia § 451, os. 1,2, § 454, § 456, § 489 OZ.

Obsah odvolania

6. Proti rozsudku podali odvolanie žalovaní. Uviedli, že súd im postupom pri ustanovení opatrovníka odňal možnosti konať pred súdom. Súd im ustanovil za opatrovníka osobu, ktorá je sudcom. Dôsledkom je stav, že boli ukrátení na právach a nemohlo ísť o spravodlivý proces a nemohlo ísť o účinné doručenie rozsudku osobe, ktorá z materiálneho hľadiska výkonu spravodlivosti nespĺňala zákonné podmienky opatrovníka. Ustanoveniu opatrovníka pre účastníka konania, ktorému pobyt nie je známy musí predchádzať šetrenie o tom, či sú dané predpoklady pre takýto postup v konaní a či nie je možné použiť iné opatrenie. Žalovaní neboli na neznámom mieste ale na známej adrese. Vycestovali za prácou, aby si zabezpečili obživu, no rozhodne nie na neznámom mieste. Problémy robí neznáma osoba, ktorá robí komplikácie so schránkou. Súd nerealizoval ďalšie šetrenie, ktorým by zisťoval ďalšie vhodné osoby a ustanovil priamo zamestnanca súdu. Z pohľadu žalobkyne sú vykreslení ako nezodpovední neplatiči. Tvrdia, že sa stali obeťami prehnaneho úsilia získať ich byt a to veľmi nespravodlivo. Do problémov sa dostali z dôvodu finančnej tiesne a dlh vyrovnali. Ide o ich obydlie viac ako 20 rokov a ktorého sa nechcú vzdať. Žalobkyňa nemá aktívnu legitimáciu, pretože prevod bytu na ňu je neplatný. Nemohla byť dobromyseľná, ak vedela, že je to ich obydlie a sporila sa s družstvom o ich práva. V konaní o vypratanie sa snažia vysvetliť, že ako rómska rodina sa stali obeťami nemorálneho záujmu o byt. Boli odpojení od energií. Museli žiť bez vody a elektriny. To, čo sa vykonalo a to napriek ich záujmu riešiť dlh, bolo neznesiteľné. Nebolo iného východiska ako zháňať prácu v zahraničí. Ako Rómovia si nedokázali na Slovensku prácu zabezpečiť.

Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

8. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal otázkou, či je odvolanie proti rozsudku podané včas. Za skutočnosť určujúcu začiatok lehoty na odvolanie, treba považovať deň doručenia rozsudku súdu. Rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje do vlastných rúk stranám sporu, prípadne ich zástupcom. Aby nastali účinky doručenia, doručovanie písomnosti musí byť vykonané v súlade so zákonom. Predpokladom plynutia lehoty na odvolanie (tiež aj nadobudnutia právoplatnosti), je teda skutočnosť, že rozsudok bol doručený strane sporu, prípadne jeho zástupcovi, účinne. Ak sa rozsudok doručuje zástupcovi, predpokladom účinného doručenia rozsudku je, že boli splnené všetky zákonné podmienky vzniku zastúpenia. To platí aj v prípade, ak šlo o zastúpenie na základe rozhodnutia (§ 29 a nasl. O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu). Ak totiž bol opatrovník ustanovený spôsobom, ktorý

nebol v súlade s § 29 O.s.p., k vzniku zastúpenia nedošlo. V takomto prípade preto nemohli nastať ani účinky doručenia rozsudku opatrovníkovi ako zástupcovi účastníka. V posudzovanej veci vzhľadom na nesplnenie podmienok pre ustanovenie opatrovníka podľa § 29, ods. 2 O.s.p., k doručeniu rozsudku došlo dňa 6.4.2016 žalovanej v 1.rade, teda odvolanie podané dňa 21.4.2016 je podané včas.

9. Postupom podľa § 29, ods. 2 O.s.p. (účinného v čase rozhodovania súdu) súd žalovaným v 1., 2. a 3.rade ustanovil opatrovníka pre konanie JUDr. O. O., vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Bardejov. Vychádzal pri tom z v tom čase platnej úpravy O.s.p. , podľa ktorej ustanovenie opatrovníka účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy prichádzalo do úvahy až potom, keď preukázateľne zlyhali všetky procesné možnosti, ako zabezpečiť práva osoby, ktorá (z rôznych dôvodov) nemôže pred súdom osobne konať. Súd musel ustanoviť účastníkovi opatrovníka vždy, pokiaľ boli naplnené všetky zákonné podmienky. Súd ustanovil opatrovníka, len ak bolo nepochybné, že neprichádzajú v úvahu žiadne iné opatrenia, ktoré by mohol súd urobiť.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaným boli súdom neúspešne opakovane doručované poučenia ako aj predvolanie na termín pojednávania. Zásielky boli súdu vrátené z dôvodu ich neprevzatia v odbernej lehote, neskôr z dôvodu adresát neznámy. Súd sa pri zisťovaní pobytu žalovaných obmedzil na lustráciu v Registri obyvateľov. Následne súd žalovaným ustanovil v konaní opatrovníka postupom podľa § 29, ods. 2 O.s.p.. Odvolací súd má za to, že postup súdu pri šetrení pobytu žalovaných bol nedôsledný a ustanovenie opatrovníka v osobe pracovníka súdu predčasné. Zo spisovej dokumentácie nevyplýva, aby súd zisťoval v registri obyvateľov, či žalovaní nemajú príbuzných, ktorí by mohli mať vedomosť o ich pobyte, prípadne požiadal o súčinnosť pri doručovaní a zisťovaní pobytu policajný orgán. Súd tak nevyužil možnosť prijatia iných opatrení, ktoré mu poskytovala konkrétna procesná situácia a ktoré by mohli viesť k zabezpečeniu práv žalovaných v konaní pred súdom, a tak predčasne rozhodol bez požadovaného stupňa istoty, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie s takými závažnými dôsledkami pre účastníka konania, aké malo uznesenie o ustanovení opatrovníka v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. Z týchto dôvodov postup súdu, ktorým došlo k ustanoveniu opatrovníka žalovaným, nemožno považovať za správny. Ustanovením opatrovníka bez toho, aby boli splnené podmienky určené v § 29 ods. 2 O.s.p., a následné konanie súdu už len s ustanoveným opatrovníkom, viedlo k odňatiu možnosti žalovaných konať pred súdom. Keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, neostalo odvolaciemu súdu iné, než rozsudok súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. (§ 389, ods. 1 písm. b/ C.s.p.). (§ 389, ods. 1, písm. c/ CSP).

11. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude konať so žalovanými, tak aby bolo zachované ich právo na súdnu ochranu a dôsledne sa zaoberať ich obranou, ktorú čiastočne uviedli už v odvolaní proti rozsudku. Po doplnení dokazovania v zmysle záväzných pokynov odvolacieho súdu na zistený skutkový stav súd aplikuje právny záver s konkretizáciou právnej normy, podľa ktorej nárok posúdil. Svoju úvahu, ktorou sa bude riadiť náležite odôvodní. Jeho rozhodnutie musí zodpovedať zákonným kritériám podľa § 220, ods. 2 C.s.p.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd podľa § 396, ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).